

VANDA BLADET

2021

GUF-kören firade
sitt 110-års Jubileum
på G18

Gammelstadens Ungdomsförening rf
Årsskrift 2020 - 2021

VANDABLADET

Innehåll

FOTO Cata Portin

PÄRMBILD: Guf-körens jubileumskonsert den 11.10.2020. FOTO: Cata Portin.

3 Ordföranden	18 Renskrivning av körnoter
4 Föreningens dag	19 Om tiden då corona betydde spel
6 Föreningens årsberättelse	20 Ammunitionsfabrik i Gammelstaden?
10 Guf-kören fyllde 110	22 Tidningar för 110 år sedan
12 Gamelikören	24 Övande under coronatiden
16 Helsinki Pipes and Drums	
17 GAME Ensemble	

REDAKTION
Föreningens styrelse

REDAKTÖR & OMBRYTNING
Maria Lahdenperä

UTGIVARE
Gammelstadens
Ungdomsförening r.f.
Gammelstadsvägen 3
00560 Helsingfors

Ordföranden

Aret 2020 blev inte vad vi förväntade oss av det. Det ryktades om en farlig epidemi i Kina. Föreningens aktiviteter startade som planerats, men i medlet av mars började det finnas coronafall i Finland. Alla större folksamlingar skulle undvikas. Föreningslivet sattes på sparlåga och allting flyttades till hösten. I slutet av augusti hade vi allsång ute i Berghyddans trädgård, välbesökt med avstånd från varandra.

Guf-körens 110-årskonsert hölls på G18 den 11 oktober. Inför en liten publik på grund av alla restriktioner. Kören hade delvis övat på distans.

Gamelikören inledde höstens övningar med att dela upp sig, så att halva kören övade först och den andra halvan efteråt för att undvika smitta och kunna hålla avstånd. Jag och många andra korister saknade julkonserterna och de trevliga

avslutningssitsarna.

Ingen vår eller hösttalko kunde hållas. Berghyddans fönsterbågar i stora salen blev dock oljade och rutorna tvättade av undertecknad och några andra

hjälpssamma medlemmar. På tomten sågades kvistar ner samt sly och gräs trimmades och städades bort.

Inom styrelsen har det varit mycket att tänka på. Vår hyresgäst har inte kunnat hålla fester som normalt och det har delvis inverkat på föreningens ekonomi.

Tyvärr ser inte det nya året så bra ut, våra understöd minskar och fastighetens och föreningens utgifter bör skötas. Trots allt väntar jag att vi snart får återgå till det normala och kunna börja träffas i vår fina Berghydda.

LORENZ BRUNNSBERG,
ordförande

Föreningens dag

MARIA LAHDENPERÄ och YLVA UOTILA, foton MARIA LAHDENPERÄ

Föreningens dag firades den femte i februari i Berghyddan med tal, musik och servering.

Festkvällen började med säckpipemusik av Helsinki Pipes and Drums. Som konferencier för den traditionella festen, i år den hundraioåriga Berghyddan till ära, fungerade Wendla Paile.

Årets festtal "Beredskap 72 h – vad ska jag göra vid strömavbrott" hölls av konsulent Anita Storm från Vasa Marthaförbund. Det handlade om hur man förbereder sig för ett 72 timmars strömavbrott, alltså 3 dygn. Torra varor brukar de flesta ha hemma, men vad ska man laga och hur gör man när man inte har elektricitet att koka med, och ingen eldstad. Och var hittar man färskt vatten om man inte har extra vatten i förråd, vilket man egentligen borde.

Föreläsningen var faktiskt aktuell, vilket vi inte visste då. Fastän elavbrott sällan händer oss här i Helsingfors, finns det risk för olika störningar. Och när något händer, kommer det plötsligt, inkluderande karantän efter eventuella coronaexpositionen. Kanske behöver man inte ficklampa och radio med batterier under en karantän, men nog en matreserv! Om du vill läsa mera om beredskapsrekommendation, se <https://72timmar.fi>.

Festens servering bestod av en välsmakande rotfruktssoppa med efterrätt. Då den 5.2 också är Runebergsdag så var den självklara efterrätten förstås en Runebergstårta. Musicerandet fortsatte under kvällens lopp. Vi fick höra Lorenz Brunnsberg och Torbjörn Stark spela violin och gitarr samt GAMEsångare uppträda. Och i allsång fick vi alla stämma in.

1 | Helsinki Pipes and Drums
välkomnar

2 | Lorenz och Torbjörn musicerar.

3 | Anita Storm från Marthaförbundet.

A photograph of a woman with short grey hair, wearing a green jacket, blue trousers, and black boots, using a yellow and black trimmer to cut tall grass. She is standing in a grassy area next to a red wooden building. A large tree trunk is visible in the background. The scene is outdoors with sunlight filtering through the trees.

Ann-Lis Brunnsberg
trimmar gräs vid
Berghyddan. Mera om
utförda arbeten finns i
ordförande-spalten.

Året som gick

MARITA MARKKANEN,
foto LORENZ BRUNNSBERG

Gammelstadens ungdomsförening r.f. (GUF) har under verksamhetsåret 2020 fortsatt arbetet med att upprätthålla föreningens verksamhet, som främst består av körernas och orkesterns aktiviteter och av de evenemang som organiseras inom föreningen. Trots begränsningarna i verksamheten var en strävan att upprätthålla föreningens anrika och skyddade föreningshus Berghyddan också under året 2020 en viktig del av föreningens arbete.

Det gångna året blev dock helt olika de föregående åren, eftersom den corona-pandemi som nästan hela året förorsakade stora förändringar i samhället ledde till att en hel del av föreningens planerade verksamhet måste förverkligas på nya sätt eller inhiberas.

Föreningens medlemsgrupper måste ända från mitten av mars 2020 ändra sina övningstillfällen på föreningshuset Berghyddan så, att endast ett begränsat antal personer fick närvara på övningarna. En del av övningarna förverkligades också helt som distansövningar. Dessutom måste största delen av gruppernas uppträdanden inhiberas.

Hur det ändrade läget inverkar på medlemsgruppernas aktiviteter beskrivs i körernas separata redogörelser i detta infoblad.

ORGANISATION

GUF grundades år 1908, och föreningen har sedan dess varit en organisation som aktivt främjar samhörigheten bland de svenskspråkiga invånarna i de norra stadsdelarna i Helsingfors.

Föreningen är i sin tur medlem i Nylands svenska ungdomsförbund r.f. (NSU), som är en takorganisation för ungdomsföreningarna och lokalförbunden i Nyland. Ann-Christin Ingman sitter i styrelsen för NSU.

STYRELSE

Gammelstadens ungdomsförening höll sitt årsmöte 16.9.2020 på Berghyddan. 7 personer deltog i årsmötet.

Årsmötet återvalde Lorenz Brunnsberg till ordförande. De övriga styrelseledamöterna återvaldes också, och styrelsen fortsatte alltså i sin tidigare sammansättning, som

är: Bjarne Andersson, Riitta Holmlund, Maria Lahdenperä, Marita Markkanen, Emelie Möllerström och Peter Örthén. Suppleanter: Janina Hannelius och Anders Nordlund.

Vid det konstituerande styrelsemötet 16.9.2020 valde styrelsen inom sig följande funktionärer:

viceordförande: Maria Lahdenperä, sekreterare: Marita Markkanen, kassör och medlemssekreterare: Riitta Holmlund. Till disponent och bidragsansvarig valdes hedersordföranden Ann-Christin Ingman.

Styrelsen sammankom under år 2020 till 9 beslutsföra möten.

VERKSAMHETSGRANSKARE

Föreningens verksamhetsgranskare var under år 2020 Gun Grann och Eva Arvilommi, och Beatrice Wallman var suppleant.

Bokföringen sköttes av Anders Nordlund.

MEDLEMSKAP OCH REPRESENTATION

Förutom i det ovannämnda NSU är Gammelstadens ungdomsförening också medlem i Svenska folkskolans vänner r.f., Nylands svenska ungdomsförbund r.f., Helsing-Tusby ungdomsförbund r.f., Svenska Odlingens Vänner i Helsing r.f., och i föreningen Norr om Stan r.f., som är en samarbetsförening för svenska föreningar i norra Helsingfors med omnejd.

GUF-kören är dessutom medlem i Finlands svenska sång- och musikförbund, Finlands svenska körförbund och Helsingfors sång- och musikförbund.

FASTIGHETEN

Föreningen äger och underhåller Berghyddan, ett föreningshus byggt år 1910. Från år 2003 har huset varit ett skyddsobjekt. Berghyddan hyrs ut tre dagar i veckan till företaget Amerodos Oy.

Underhåll

Eftersom hela verksamhetsåret 2020 präglades av begränsad verksamhet både för föreningen och för dess medlemsgrupper, har inga större renoveringar av Berghyddan påbörjats under året. Inga talkodagar har heller kunnat ordnas inom fastigheten. Fortlöpande, mindre underhållsarbeten utfördes som normalt under året 2020.

EKONOMI

Erhållna bidrag för året 2020

Stiftelsen Tre Smeder	3000 €
Stiftelsen Tre Smeder	3500 €
Helsingfors Svenska Bostadsstiftelse	1000 €
Svenska Kulturfonden	3000 €
Stiftelsen för svensk pensionärsverksamhet i Finland	500 €
Föreningen Konstsamfundet r.f.	1500 €
Stiftelsen Emilie och Rudolf Gesellius fond	2000 €
William Thuring's stiftelse	1000 €

Försäkringar

Föreningshuset Berghyddan med lösöre är försäkrat i Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia.

Aktier och fonder

GUF har aktier i Aktia Bank Abp, Elisa Oyj, Nordea Bank Abp samt i Svenska småbruk och egna hem Ab. Värdepappren förvaras i bankfack. Föreningens aktier är följande: Elisa 171 st, Aktia A 168 st, Nordea 1050 st och Svenska småbruk och egna hem 5 st. Fonderna Pro Cantum A.G. Nyman och Bruno Holmströms minnesfond förvaltas av Reidar Lindroos och Lorenz Brunnsberg.

FÖRENINGSVERSAMHET

Medlemmar

Antalet medlemmar i Gammelstadens ungdomsförening 31.12.2020 var 170 personer.

Medlemsgrupper

GUF-kören: Medlemsantal 19. Dirigent Niels Burgmann.

Gamelikören: Medlemsantal 62. Dirigent Håkan Wikman.

Ensemblen GAME: Medlemsantal 14. Dirigent Håkan Wikman.

Manskören Gubbröran: Medlemsantal 23. Dirigent Håkan Wikman.

Helsinki Pipes and Drums: Medlemsantal 3. Pipe Major Annukka Matilainen.

Medlemsavgift

Föreningen uppbär en årsavgift av sina medlemmar. Medlemsavgiften för år 2020 var 20 €. Familjeavgift: de två första i en familj betalar 20 € och de följande 10 €. För barn under 15 år uppbärs ingen medlemsavgift.

För körmedlemmarna uppbärs en separat deltagaravgift på 70 € per år.

IN MEMORIAM

Avlidna föreningsmedlemmar

Berit Backman 17.3.2020
Göran Nyman 5.8.2020
Harri Savolainen oktober 2020
Sirpa Gustafsson 23.12.2020

FÖRENINGENS EVENEMANG

Föreningsdagen

Tisdagen 5.2.2020 firades föreningens dag på Berghyddan. Anita Storm från Marthaförbundet höll ett föredrag med rubriken: Beredskap 72 h - vad ska jag göra vid strömavbrott.

Berghyddans hyresgäst Amerodos Oy bjöd deltagarna på rotfruktssoppa, föreningen stod för kaffe och runebergstårter. Föreningens medlemsgrupp Helsinki Pipes and Drums uppträdde med 2 säckpipelåtar. Dessutom uppträdde Ensemblen Game, och alla deltagare fick också stämma upp i allsång.

Allsång

Onsdagen 19.8.2020 ordnades en allsångskväll i Berghyddans trädgård. Gamelikören uppträdde med fyra sånger. Mästerspelmannen Klas Nyström uppträdde med dragspelsmusik, och tillsammans med Lorenz Brunnsberg på violin framfördes några fartfyllda låtar. Allsången och kören leddes av Håkan Wikman.

INFORMATION, MEDIA/PRESS OCH ANNONSERING

Medlemsinfo

Föreningen har skickat ut information till medlemmarna via Norr om stans informationsblad (som också utkommer i digital form), och dessutom via e-postmeddelanden.

Webbsida och sociala media

Föreningen har en egen webbsida: www.guffen.fi, som redigeras av Håkan Wikman.

Körerna har egna interna sidor och meddelar dessutom om sin verksamhet på Facebook och Instagram.

Vandabladet

Föreningens medlemstidning Vandabladet utkom till årsmötet 2020 och skickades till samtliga medlemmar i samband med utskicket av medlemsfakturer. Tidningen kan också läsas på föreningens webbsida.

Annonsering

Föreningen har under verksamhetsåret använt sig av följande annonseringskanaler: Hufvudstadsbladet, informationsbladet Det händer Norr om Stan och webbtjänsten Kulturforum.

TACK!

Gammelstadens ungdomsförening tackar de stiftelser, fonder, samfund, organisationer och privatpersoner som stött föreningen, och tackar också de förtroendevalda och samarbetspartners för det arbete som utförts under år 2020.

GUF-kören fyllde 110

Jubileumsåret bjöd på förändrande övnings- och konsertscheman. Trots detta lyckades kören med sina målsättningar och lärde sig dessutom använda nya arbetsmetoder – distansövningar och virtualkörsång.

MARIA LAHDENPERÄ, foton CATA PORTIN

Aret 2020 började som ett vanligt verksamhetsår. Kören startade sina övningar i januari med sin 110 års jubileumskonsert i maj i sikte. Guf-kören hann hålla sin vårliga kördag i Isnäs den 29.2, precis innan pandemin började slå fast dörrarna i Finland och göra slut på alla gruppaktiviteter. Vi hann med ett par övningar till och i mitten av mars slutade de normala veckoövningarna i Berghyddan.

Efter en paus på 2 veckor hade kören sin första virtualövning den 2.4. via zoom.

Halv timme per stämma, var och en sjöng efter dirigenten och med stängda mikrofoner. Efter 3 distansövningar var terminen över. Jubileumskonserten flyttades till hösten med hopp om att då skulle det lyckas!

Som någorlunda substitut till jubileumskonserten på våren, bandade koristerna in sången Som en våg hemifrån, var för sig sin egen stämma. Niels kopplade ihop allas bidrag till en virtuell kör. Sången publicerades inför morsdagen, fredagen den 8.5.

Höstterminen kom igång i mitten av augusti. Första övning började med litet grillmat i Berghyddans trädgård. Övningarna kunde hållas som vanligt, ända fram till konserten som ägde rum den 11.10 på G18.

Vi hade även en kördag i Berghyddan med sångpedagogen Minna Nyberg i mitten av september. Då kunde nästan alla, som inte hade valt att ta paus för hela semestern, delta. Det var fint för många hade varit borta flera gånger under hösten, oftast på grund av risken att smitta andra när flunssiga symptom dök upp hos koristen eller i familjen. Kördagen gav oss chans att öva ordentligt tillsammans inför konserten.

Fast många varit borta från övningarna, visade det sig att den nya övningsmetoden att kunna delta på distans lyckades. Man kunde öva hemma samtidigt när kören övade. Och ingen korist blev sjuk med covid-19 under hösten!

Konserten organiserades och kunde hållas där var det var planerat att hållas, i den fina festsalen på G18. Den största skillnaden med tidigare konserter var delande av ansiktsskydd till publiken, stor distans mellan stolarna och en mindre publik. Vi hade bjudit forna korister att komma och sjunga med oss

men i slutet var det bara 3 som kunde delta. Jubileumskören bestod sedan av dessa och alla de koristerna som hade övat under hösten plus körens lånebas Ove. På konserten var det minimalt med publik men den filmades in och delades efteråt på körens facebookside. Efter konserten hade vi sits på Berghyddan, som vanligt med inte så vanligt karaoketema.

Körens senhöst bestod av ett par övningar till och bandning av låten Det Strålar en stjärna som virtualkörsång som julhälsning i facebooken – för julkonserten blev man tvungen att inhibera.

Kören och dess funktionärer

Kören bestod år 2020 av 19 sångare och leddes av Niels Burgmann. På grund av pandemin, fortsatte enbart 13 aktiva sångare på hösten.

Administrationen sköttes under våren av Janina Hannelius (körmanager), Jenni Klippa och Maria Lahdenperä. I augusti kom Jael Nelskylä och Sixten Witick med att hjälpa i administration, Jenni Klippa blev körmanager tills konserten. I oktober valdes ny ledningsgrupp för kören, Jenni Klippa och Janina Hannelius steg av och Emelie Möllerström kom med. Maria Lahdenperä, Jael Nelskylä och Sixten Witick fortsatte.

Gamelikören

WENDLA PAILE, foton GAMELIKÖREN

Ar 2020 inleddes Gamelikörens vårtermin som vanligt med övningar varannan tisdag i Berghyddan. Vi var då ca 60 korister. På den första övningen den 14 januari fick vi vårt nya nothäfte, "Kärleken är...". Tanken var då att hålla konsert i maj. Som vi alla vet blev det inte så.

I mars 2020 hade coronapandemin nått Finland. Den 10 mars hade vi vår sista övning. Den 16 mars togs beredskapslagen i bruk och personer över 70 år uppmanades undvika alla kontakter utanför hemmet. Körsång ansågs speciellt farligt. Vår planerade kördag den 24 mars och alla följande övningar under våren inhiberades.

På sommaren hade läget ändå lugnat sig, och vi vågade försiktigt träffas utomhus. Den 2 juni hölls en notträff i Berghyddans trädgård. Vi grillade korv, drack öl, sjöng lite och fick nya noter för hösten. Det var vår första bekantskap med den nyskrivna sviten för allhelgonatid, "Som en farkost".

Skärgårdskonserten som vi planerat att hålla i Sibbo i augusti måste inhiberas, då vi inte kunnat öva in något program. Men många av oss träffades den 4 augusti i Berghyddans trädgård, där vår ordförande organiserat en läcker sommarlunch. Vi njöt av att få träffas igen!

Den 19 augusti höll GUF traditionell allsång i trädgården, och Gamelikören uppträdde med några sånger. De korister som ställde upp hade övat i trädgården föregående dag.

Höstterminen inleddes den 25 augusti med övning inne i Berghyddan. Vi började öva "Som en farkost", som vi alla lärde oss tycka mycket om. Tanken var att hålla två konserter vid allhelgonatid. Övningarna arrangerades med beaktande av säkra avstånd så att bara halva kören var på plats på en gång, antingen två stämmor samtidigt eller hälften av alla stämmor samtidigt. Efter halva övningstiden bytte grupperna plats med en tidsmarginal på 10 minuter

för att förebygga trängsel i trappan. Ingen kaffeservering och inget mingel inomhus ingick. Många av oss sjöng med mask. Drygt 40 korister deltog i höstens övningar med detta arrangemang, resten föredrog att hålla paus i väntan på säkrare tider. Men vi som var med upplevde att vi var väl skyddade för smitta, och veterligen har ingen heller varit smittad.

Den 6 oktober höll vi en kördag på G18 med hela kören på plats samtidigt. Den stora salen gjorde det möjligt att hålla säkra avstånd. Under hösten blev coronaläget ändå sämre. Det framgick att de tänkta konserterna inte kunde ordnas med tillbörliga säkerhetsavstånd, och kören hade inte heller kunnat öva tillräckligt med alla tillsammans.

Konserterna flyttades framåt med sikte på februari. Övningarna fortsatte som förut ända till mitten av november. Den sista övningen med halva + halva kören hölls den 17 november.

Olika planer fanns för december, bl.a. hade vi tänkt oss julallsång i G18 med glögg och pepparkakor. Det sista hoppet var att kunna sjunga in julen utomhus i Berghyddans trädgård den 1 december, men inte ens det kunde vi slutligen göra. Besvikelsen var stor.

Gamelikörens funktionärer

Gamelikörens ledningsgrupp DÄR-gruppen (De äldres råd) var under år 2020 densamma som utsågs i maj 2019:

Ann-Christin Ingman: ordförande, helhetsansvar, ekonomi, föreningskontakt

Bjarne Andersson: samarbete med vänkörer, verksamhetskoordinator för ensemblen GAME

Ralf Hildén: praktiskt,

konsertergenomföranden, övningsrutiner
Lasse Karlsson: samarbete med reseansvar
Wendla Paile: information
Håkan Wikman: musikaliskt ansvar, repertoarval.

Körens övriga funktionärer var:

Anders Nordlund: notfiskal

Marita Rosén: körmästare

Lorenz Brunnsberg: värd

Gun Stjernberg och Torbjörn Stark:

körklädsel

Merryt Santanen: sociala medier.

Stämfiskalerna var:

Mervi Pyykkönen (sopran)

Riitta Holmlund (alt)

Nisse Otterström (tenor)

Stig Uunila (bas).

Fritidsnämnden bestod av:

Hannele Andersson, Siv Koivisto samt Lisbeth och Peter Örthén.

GAMELIKÖREN I KORT

Gamelikören grundades i januari 2015 inom Gammelstadens ungdomsförening och arbetar under devisen Meningsfull sång dagtid.

Gamelikören söker ständigt nya former för sin verksamhet och vill utöva den så att kören ska vara attraktiv för såväl korister som publik.

Kören har starka konserttraditioner, den har företagit körresor till Estland och Ekenäs, deltagit i PangSÅNGFesterna i Esbo år 2017 och 2019 samt körnätverkat med Furorna i Esbo, Kotka Damkör, Borgå pensionärskör, Ekenäs pensionärskör, Gillekören och Årgångssången.

Gamelikören leds av Håkan Wikman.

Korist- intervju

Vandabladet intervjuade Bjarne Andersson. Han är aktiv i Gamelikören, GAME Ensemble och många har också sett och hört honom spela i blåsorkestern på föreningens Oktoberfester. Dessutom är han styrelsemedlem i föreningen. Nu får vi litet reda på hur han upplever musik och körsång.

foto TOBIAS ANDERSSON

Bjarne Andersson, du är en av basarna i Gamelikören och har varit med i kören så gott som från starten vintern 2015, vad har sång och musik betytt för dig i livet?

Musiken har betytt mycket för mig. I skolan var det ett av mina favoritämnen. Som 10-åring började jag spela B-kornett i min hembyss FBK-orkester i Borgå. Och jag spelar fortfarande trumpet och eufonium i ett antal blåsorkestrar här i regionen. Dessutom sjöng jag i Brahe Djäknar under studietiden i Åbo, men har först nu haft tid att sjunga i kör igen.

Hur hittade du just Gamelikören?

Jag blev pensionär 2014 och på mitt pensionärskaffe på jobbet råkade jag i misstag smått lova att jag ska börja sjunga i kör när jag blir pensionär.

Jag hade inga direkta kontakter till körsång i Helsingfors, så jag kollade i stället på nätet: vilka körer finns det och vilka övningstider har dom och var övar

dom. Jag visste om att Gammelstadens ungdomsförening fanns, men hade inte haft kontakt med föreningen fast jag bor ganska nära.

Vad har körsång i Gamelikören gett dig?

Jag har stortrivts i Gamelikören och fått utveckla min sångförmåga. Dessutom har jag fått bekanta mig med den stora finlandssvenska, finländska och också lite av den internationella sångskatten som körsång innebär. Kören har gjort intressanta resor, jag har fått många nya vänner och träffat intressanta människor i körsammanhang.

Hur laddar du personligen upp inför Gamelikörens uppträdanden?

För det första gäller det ju att öva stämman ordentligt – både vara vaken på körövningarna och öva privat hemma. Personligen klinkar jag stämman på mitt Ipad-piano och lyssnar på intervaller. Ibland har dirigenten spelat in stämfilen

och ibland hittar man dom på nätet. Och sedan ska man gärna lära sig sångernas text och sin stämma utantill så att notläsningen minskar och kontakten med dirigenten, de övriga sångarna och med publiken blir bättre.

2017 grundades också en mindre grupp, GAME Ensemble, inom kören för att tillmötesgå behovet av sång och musik på olika servicehus och olika tillställningar. Du koordinerar den här verksamheten. Berätta hur du har upplevt musicerandet i GAME Ensemble.

GAME Ensemble är ett intressant experiment. Vi är i praktiken en kvartett med 3-5 sångare per stämma eftersom vi har 14 sångare på listan. Det är mycket utvecklande att sjunga i en mindre grupp. Man har ett stort ansvar för sin stämma och man måste lyssna extra noga på vad dom andra sjunger. Vi har etablerat goda kontakter med människor som bor på seniorhem och besöker kommunala servicecentraler i vår region. Vi har sjungit i kyrkor och har redan nått en ganska stor publik. En utmaning är att nå seniorerna som bor hemma.

Vi erbjuder möjligheter för publiken att sjunga med och minnas sina kära barndoms- och skolsånger. Jag tror att detta har en positiv hälsoeffekt på oss alla.

Är körsång något du kan rekommendera för andra pensionärer och i så fall varför?

Absolut! Det är vetenskapligt bevisat att körsång har positiva hälsoeffekter på kropp och själ för människor i

alla åldrar. Andningsförmågan och minnesfunktionerna utvecklas, musicerandet aktiverar hjärnan och det sociala umgänget i samband med körsång förhindrar social isolering och ensamhet. Vardagen får en positiv struktur av körövningar, uppträdanden och socialt umgänge. Det har man ju saknat nu under coronapandemin!

Dessutom känner körsången inga åldersgränser, det är bara formerna för körsången som förändras när vi talar om pensionärskörer.

Kan du ännu nämna något du vill göra på musikens område, något drömprojekt, ett nytt instrument du vill lära dig att spela eller nya sångutmaningar som du ser fram emot?

Eftersom jag som många andra sjunger i flera olika körer för tillfället så blir den musikaliska helheten alltid en mångsidig repertoar. Jag litar på att körerna och särskilt dirigenterna alltid hittar nya, lämpligt utmanande verk. På blåsorkestersidan räcker det bra om man kan spela två instrument, om man gör det bra vill säga!

Efter den tunga och tråkiga coronaperioden ser jag verkligen fram emot utmaningen att börja öva och uppträda på riktigt igen. Det vill vi i kören och jag vet att vår publik också vill höra oss uppträda igen!

Det finns mycket nästan färdigt material på körernas arbetsbord just nu och jag ser fram emot många intressanta musikaliska musikupplevelser under år 2021. Det blir en fin konsert- och festperiod när myndigheterna lättar på begränsningarna igen!

Eevastiina Korri ja
Manne Laukkanen
esiintyivät brittiläisen
kansainyhteisön
puutarhajuhlissa.

Helsinki Pipes and Drums

Koronapandemia vaikutti myös säkkipilliorkesteri Helsinki Pipes and Drumsin vuoteen; lähes kaikki sovitut esiintymiset keväästä syksyyn peruttiin. Orkesterin harjoituksia on pidetty välillä Berghyddanilla turvaväleistä huolehtien, ja yleisen koronatilanteen muuttuessa virtuaalisesti Teamsissä.

Muutama esiintyminen saatiin kuitenkin pidettyä suunnitelmien mukaan mm. Suomi-Skotlanti -yhdistyksen Burns supper -juhlassa ja brittiläisen kansainyhteisön puutarhajuhlissa suurlähetystössä.

GAME Ensemble

BJARNE ANDERSSON
foto MARIA LAHDENPERÄ

GAME Ensemble grundades i februari 2017 som en sånggrupp inom Gamelikören i Gammelstadens ungdomsförening. Målsättningen med ensemblen var att erbjuda körmedlemmarna nya möjligheter att utvecklas som sångare och att öka moderkörens möjligheter att smidigt uppträda också i mindre sammanhang.

GAMEs repertoar har bestått av tematiska helheter uppbyggda kring underhållande, traditionell och vacker körmusik. Medlemmarna är erfarna körsångare med sångarbakgrund i olika körer i huvudstadsregionen.

GAME Ensemble har under sin verksamhet utvecklats till en etablerad sånggrupp inom Gammelstadens ungdomsförening och körlivet i huvudstadsregionen. Sångarna har ambition att öva in och uppföra körmusik fyrstämigt såväl a cappella som med ackompanjemang på ett publikvänligt sätt.

Efter ett hektiskt verksamhetsår 2019 med hela 18 större och mindre uppträdanden inleddes år 2020 med övningar och röstvård i februari

**Sånggrupp med 14 sångare.
Leds av Håkan Wikman.**

och mars, men i mitten av mars upphörde GAME Ensemble - som alla andra körer - med alla övningar och uppträdanden. Vi hade redan kommit överens med ett antal seniorboenden om ett tiotal uppträdanden, men i detta läge får vi återkomma till dessa när coronabegränsningarna upphör.

Vi saknar så klart vår publik och är säker på att också vår publik saknar vår sång. Men vi håller ut!

Renskrivning av körnoter

Föreningen håller på att digitalisera sitt omfattande notarkiv som innehåller noter ända från 1800-talet.

LORENZ BRUNNSBERG

Jag köpte ett notskrivningsprogram som heter Sibelius First för cirka 5 år sedan. Sedan dess har det haft flera uppdateringar.

Det finns möjlighet att skriva stora verk för tolv olika instrument eller stämmor, eller en enkel melodi.

För att börja renskriva en körsång skall det väljas tonart som bestämmer skall det sjungs högt eller lågt och takt, till exempel 3/4 eller 2/4, som finns i originalet i exemplen. Annan bakgrundsinformation omfattar styckets namn, kompositör, textförfattare och eventuellt annan text.

Notskriften kommer fram och till den skall man välja från en tabell noternas tidsvärde, hel -halv osv. och pauser. Med datormusen placeras den valda noten i rätt rad eller på strecket, mycket plockande varje not hanteras skilt. Då det är fyrstämmit skrivs varje stämma skilt. Texten skrivs under eller ovanpå stämman och orden skall delas med notskriften med streck eller mellanslag.

Datorn kan spela upp det som står skrivet i systemet med piano och forte . Oftast är de gamla handskrivna noterna slarvigt skrivna och texterna med klumpig penna.

Många gånger söker (googlar) jag efter noter och texter, men sällan hittar man svar och eventuellt måste de köpas från något förlag. För att få mera uppfattning om verket brukar jag skriva in födelse- och dödsår för musikern och textförfattaren samt verkets uruppförande om det finns tillgängligt.

Jungfrun gick åt lunden den gröna

Trad. upptecknad i Östergötland, melodi trad. arr August Söderman 1832-1876
Från Handskrivna noter Lorenz Brunnberg 17.03.2020

I min lista över renskrivna körnoter finns ca 110 namn. Gammelstadens Ungdomsföreningens körnotlager har ca 1600 olika verk, de äldsta från 1800-talet. Läggas körböckernas noter till så blir det över 2500 olika. Arbetet tar inte slut, bra sysselsättning i corona-tider.

Om tiden då corona betydde spel

MARIA LAHDENPERÄ

Jag kontaktade Reidar Lindroos för att höra om hur det har varit i GUF-kören under dess tidigare årtionden. I diskussionen blandades kören och dess resor med föreningens verksamhet från 1950-talet till idag.

När Reidar började sjunga i GUF-kören år 1956 var Gammelstadens ungdomsförening redan bekant för honom. Familjen bodde nära intill i ett trähus, som fortfarande står i Majstad. Mamma sjöng i sångkören och pappa var också aktiv i föreningen. Barnen deltog i föreningens barnfester och alla tre bröder började turvis sjunga i kören. De var redan tredje generationen i kören, mormor var den första. Under årens lopp har brödraskaran varit aktiv i föreningens led. Reidar var länge körens ledare och dessutom Berghyddans disponent. Det var han som då sökte pengar från fonderna och organiserade körens resor.

En viktig del av körens historia är samarbetet med vänkören Nordiska kompaniets kör. Körerna besökte varandra turvis nästan varje år och höll konserter tillsammans. När NK-kören var på besök inkvarterades de vanligtvis hemma hos sångarna, och samma gällde när GUF-kören besökte Stockholm. Hos Lindroos i Majstad fick gästerna sova i övre våningen när familjen sov i den nedre, och på morgonen lagade mamma morgonmål åt alla. Korister i vänkören blev på det sättet vänner.

Gemensamma fester var roliga, och många skålar brännvin utbringades. Dryckerna tog den gästande kören med sig från färjan, och värdarna fixade maten. I Berghyddan bestod maten ofta av fat med bröd med olika pålägg, och alla fick välja fritt. Det festades hela natten efter konserten och sillfrukosten på söndagen drog ut på tiden så att hemresan var nära att bli försenad.

Det nuvarande biblioteksrummet var tidigare ett buffetrum, och det lilla rummet bredvid biblioteket var kök. I området där det nuvarande köket är beläget brukade man lagra möbler, eftersom salen vanligtvis var tom. I lagret förvarades också föreningens spelbord. På 50-talet spelades det först corona. Sedan blev det bordtennis. Föreningen hade två bord som togs fram i salen till spelkvällarna. Det tävlades också med andra föreningar.

De nuvarande Islossningskonserterna hette tidigare Kaffekonsert eller ibland Vårmatiné, eftersom konserterna oftast inte var vid islossningstiden. Konserterna ägde rum klockan 13-16 i Berghyddan, och varje hel och halv timme sjöng kören samma repertoar. Konserterna var populära och det fanns långa köer till dem. Ett begränsat antal åhörare fick vara inne i huset, och det var en ordningsman vid dörren som släppte in folk när andra kom ut. Biljetterna såldes vid dörren men kunde också köpas på förhand. Under konserten bjöds det på kaffe med dopp: bulle och pepparkakor. Också allsång ingick i programmet.

Nordiska kompaniets kör gav spargrisen som gåva åt GUF-kören i oktober 1965. Med medel samlade i grisen under årens lopp, och med understöd av föreningen har koristerna kunnat åka på minnesrika resor såsom bussresan till nordiska sång- och musikfesten på Fyn i Danmark. Den resan startades den 26 juni 1969 med 45 sångare som deltagare.

Ammunitionsfabrik i Gammelstaden?

RALF NYMAN foton SA-KUVAT

För ett år sedan blev jag kontaktad av Antti Matilainen som tillsammans med Ahti Lappi har försökt utreda mysteriet med den krigstida ammunitionsfabriken i Gammelstaden.

Överste (i a.) Ahti Lappi är en meriterad krigshistoriker. Antti Matilainen är intresserad av bl.a. Gammelstadens och Drumsös historia. Gammelstaden ligger hans hjärta nära pga. att han är barnbarn till Esa Rossi, som var känd för att tillverka högklassig skidsmörja. Jag blev kontaktad eftersom jag hör till släkten Nyman som varit aktiv i Gammelstaden från slutet av 1800-talet.

Mysteriet grundar sig på uppgifter i försvarsmaktens bildarkiv (SA-kuvat). Där finns flera foton med hänvisning till ammunitionsfabriken i Gammelstaden. Enligt bilderna har fabriken varit belägen i en av de många grotterna i området. Det finns belägg för att ammunition förvarades i grottor men uppgifter om en fabrik saknas i bl.a. krigsarkiven. Till saken hör att en sådan fabrik av strategiska skäl givetvis hemlighölls.

Jag har frågat bl.a. tre av mina kusiner födda 1934, 1936 och 1937 samt en äldre GUF:are. De var på 1940-talet gossar i den bästa äventyrsåldern och

utforskade säkerligen området. Ingen av dem kände till någon ammunitionsfabrik.

Matilainen och Lappi har noggrant bekantat sig med området. De har i Viksbacka hittat ett ställe där gruvan till sin storlek (5–6 m * 10 m) väl kunde ha lämpat sig för en fabrik. Invid den här grottan finns två mindre som kunde ha använts som lagerutrymme. Läget är gott med tanke på tunga transporter. Grotterna är igenmurade och ovanför har man byggt höghus. På den arkitektbyrå som planerade husen uppgav man inga uppgifter om grottan, trots att säkerligen noggranna mätningar har gjorts innan husen byggdes. Hade manne planerarna tystnadsplikt? På ett flygfoto från 1943 kan man se byggnader och att området var inhägnat. <https://dev.hel.fi/ilmakuvat/#8/60.223/24.986>. Området

användes som skjutbana 1957–2006 varefter där byggdes bostadshus.

Ett annat beaktansvärt alternativ är beläget strax mot Forsby från vattenverket. Grottor där har använts redan under första världskriget och på berget fanns ett lätt luftvärnsartilleri.

Enligt hörsägen fanns på Klockberget vid Berghyddan en luftvärnsanläggning men uppgiften finns inte bekräftad i de dokument som har undersökts.

Vet någon?

I nyare kartor går gränsen mot Vik längs Vanda å och dess östra förgrening. Den sista kartan jag hittat på nätet före den stora inkorporeringen 1946 är från 1938. På den kartan sträcker sig Gammelstaden långt österut från Vanda å. Således har Vik förstörats på bekostnad av Gammelstaden som krympt betydligt.

Vi är tacksamma om du eller någon av dina anhöriga eller bekanta har information om den eventuella fabriken eller militär verksamhet i området. Vänligen kontakta mig per telefon 0400 703 879 eller e-post ralf.nyman@gmail.com. / Ralf Nyman

FOTON

Fotona finns på adressen
<http://sa-kuva.fi/webneologinfin.html>.

Skriv i textsökfältet Vanhakaupunki och
låt de övriga fälten vara oförändrade.

Fotografens namn uppges inte.

Fotona i den här artikeln är:
Vanhankaupungin tehdas. Helsinki
25.2.1940 (på vänstra sidan). Andra:
Ammustehdas Vanhassakaupungissa.
Helsinki 25.1.1940.

Berghyddan i tidningar för 110 år sedan

— **Gammelstadens ungdomsförening**, en för icke synnerligt länge sedan bildad lifskraftig förening, som räknar ett par hundra medlemmar, har uppfört åt sig ett eget hus strax invid vägen som leder från Gammelstaden till Äggelby. Arbetena på den ståtliga byggnaden begyntes sistlidne oktober månad, och äro nu så långt komna att huset kan invigas nästkommande lördag. Byggnaden innehåller en präktig sal, mer än 6 meter i höjd och rymmande ett par hundratal personer. I salens ena ända är inredd en liten scen med kringliggande utrymmen för klädloger. Invid salen finnes ett mindre bufetterum. Byggnaden uppvärms genom centralvärmeledning och kommer med tiden äfven elektriskt ljus att införas uti densamma. Kostnaden för det hela torde uppgå till omkring 16,000 mark; hvaraf 4,000 mark egna medel, hopsamlade genom soarer och dylikt. Gammelstadens ungdomsförening har all heder af det raske företaget, som fyller ett stort behof på sin ort, där hittills en större samlingslokal saknas. Att hoppas är att den äfven skall verka lifgivande och samlande på föreningen själf och det svenska kulturarbetet på orten.

Veckobladet 2.2.1910

Gammelstadens Ungdomsförenings nya hus.

I dagarna har Gammelstadens Ungdomsförenings nya hus, uppfört af Forsby hemmans mark, blifvit färdigt och invogs senast lördag.

Veckans Krönika 12.2.1910

Ett lotteri i Äggelby anordnar Gammelstadens Ungdomsförening i sammanhang med en sommarfest i morgon söndag den 4 juli, i den vackra parken invid järnvägsstationen. Detta lotteri anordnas till förmån för anskaffandet af ett eget hem för föreningen. Inom föreningen har sedan par år tillbaka funnits en syförening, som arbetat med ospard möda och nu till detta lotteri har att uppvisa hundradetal smakfulla och durabla vinster. Äfven har en slöjdförening en längre tid existerat inom föreningen, och denna har äfven bidragit till lotteriet

Gammelstadens Ungdomsförening

anordnar Söndagen den 4 Juni i Pensionatsparken i Äggelby

En trefflig sommarfest jämte lotteri.

PROGRAM:

Kl. 3 e. m.	Ouvertur (G. U. F. hornkapell).	Kl. 7.15 e. m.	Säckspringning (täfl. för barn).
" 3.30 "	Hälsningstal.	" 7.30 "	Nationaldans (Sväfvad af Brage).
" 3.45 "	Deklamation.	" 7.45 "	Kuplettsång (skådesp. Jungell).
" 4 "	Hornmusik (G. U. F. hornkapell).	" 8 "	Mannen med tre fruar (komedi i en akt).
" 4.30 "	Föredrag (landtdagsmannen Magister M. Holmberg).	Kl. 8 "	Ballonguppstigning (uppsläppes en "Zeppelin luftballong" som är direkt importerad från Tyskland och är 8 m lång. I dess gondol är enhvar i tillfälle att sätta sitt visitkort och därigenom tillkännagiva sin uppehållsort för befolkningen på den plats, där ballongen går ner.
" 5 "	Öppnandet af spågummans läger.	Kl. 9 e. m.	Allmän dans.
" 5.30 "	Kuplettsång (skådesp. Jungell).	Kl. 11 Salut.	
" 6 "	Till utställningen i Stockholm 1909, (skämt i en akt).	Entrée: 50 pi, för barn 25 pi.	
" 6.30 "	Bygdemålsberättelser.		
" 7 "	Till utställningen i Stockholm (skämt i en akt).		

Desutom Knifkastning, mete m. m.

Lotternas pris är 50 pi.

Lördaden 3.7.1909

Den här samlingen av artiklar hedrar det arbete föreningsmedlemmar na har gjort för att bygga och underhålla Berghyddan; talkon och ihärdig penninginsamling. Det har ordnats bland annat fester med musik, dans, barnprogram och lotterier i flera år. Kaffeserveringar hade man i det precis färdigbyggda huset på söndagarna att servera folk som tar sina promenader i trakten.

När huset blev färdigt, invigdes det 5.2.1910 på Runebergsdagen. Nästa dagen 6.2. fick man läsa i Hufvudstadsbladet om festen med hälsningstal och körsång av föreningens kör. Nya pressen beskriver 7.2. det ståtliga föreningshuset som är till och med skuldfritt* och sätter frågan: Hur många är det möjligt att föreningen kunnat bygga huset utan att ens fått donation?

*Huset hade i själva verket fått ett lån på 12 000 mark av färgmästaren Christian Müller.

Gammelstadens ungdomsförening invig i går afton sin nya lokal i eget hus med en anslående Runebergsfest, som öfvervarades äfven af en mängd inbjudna representeranter för andra svenska föreningar i staden. I sitt hälsningstal redogjorde ordföranden, hr Emil Andersson för föreningens verksamhet och huru föreningshuset uppstått. Efter deklamation af fröken Lindqvist höll student Gunnar Nyman föredrag om Fänrik Ståls sägner. Fru Öhberg framsade Landshöfdingen, hvarefter en tablå med motiv från denna dikt förevisades. Invigningen af den nya lokalen hälsades därpå med salut på backen utanför. Så förevisades ännu en anslående tablå Döbeln vid Jutas. Föreningens kör sjöng därefter flere sånger. På de inbjudna gästernas vägnar talade bl. a. Svenska folkpartiets sekreterare dr Kr. von Alffhan, som önskade lycka och framgång åt partiets utpost i Gammelstaden. Under aftonens lopp utfördes musik af föreningens kör och serverades äfven lekamliga förfriskningar.

Hufvudstadsbladet 6.2.1910

Gammelstadens Ungdomsföreningens

Folkfest

äger rum 1 morgon kl. 3 e. m i Gammelstaden.

Inträde endast 25 p.

(Se närmare programmet i morgondagens tidning).

Hufvudstadsbladet 18.6.1910

Promenerande till Gammelstaden.

Kaffeservering i Gammelstadens Ungdomsföreningens nya lokal i Gammelstaden hvarje söndag förmiddag. Vägvisare: Rödgula flaggan.

Föreningar och större sällskap kunna tidigare göra beställningar per telefon 59 55.

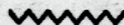
Gammelstadens Ungdomsförening.

Hufvudstadsbladet 12.3.1910

Dagens eko.

Energi.

Gammelstadens ungdomsförening räknar c:a 200 medlemmar. Den kassa föreningen disponerar öfver är själfvallet icke stor. Och dock förfogar föreningen nu öfver ett ståtligt föreningshus, med scen, samlings-salar, biblioteksrum m. m. Värdt 20,000 mark och skuldfritt. Huru det är möjligt? Föreningen har icke erhållit någon donation, utan endast genom dess egna medlemmars sträfsamma och uppoffrande arbete, att själfva lägga hand vid byggnadens uppförande och inredning har det vackra resultatet nåtts. Ritningar hafva gratis utförts af en byggmästare, och så har man timrat, murat, snickrat och målat tills huset stod färdigt.

Nya Pressen 7.2.1910

Stor Folkfest

anordnar

Gammelstadens Ungdomsförening

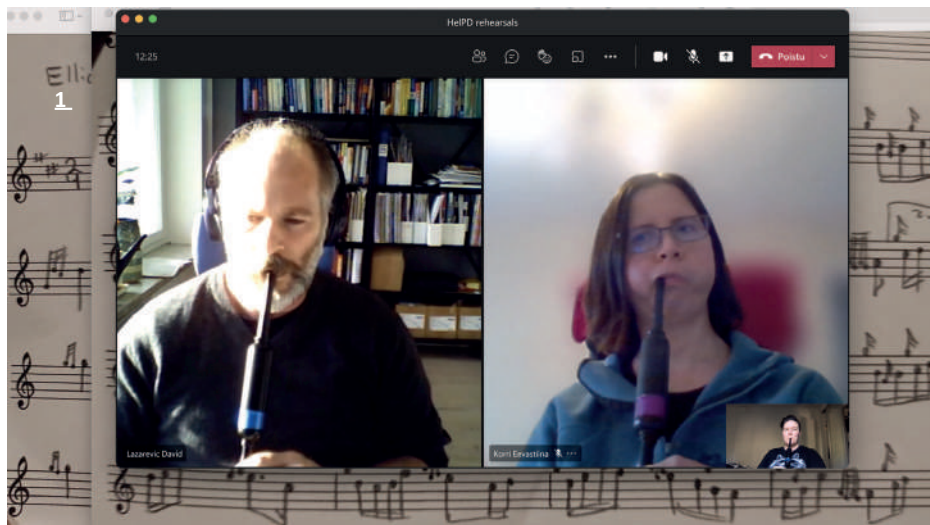
Söndagen den 19 juni kl. 3 e. m. i Gammelstaden.

PROGRAM:

Hornmusik.
Tal. (Magister J. Hedengren).
Körsång. (Gammelstadens Ungdomsförenings sångkör).
Deklamation. (Skådespelar Rosqvist).
Hornmusik.
Byggnadsberättelser. (Skådespelar Rosqvist).
Kuplettsång.
Körsång. (Gammelstadens Ungdomsförenings sångkör).
Min hustrus affärer. (Lustspel med sång i en akt).
Allmän dans.
Ringkastning, bollkastning, fiske, täflingar för barn m. m.
Inträde endast 25 penni.

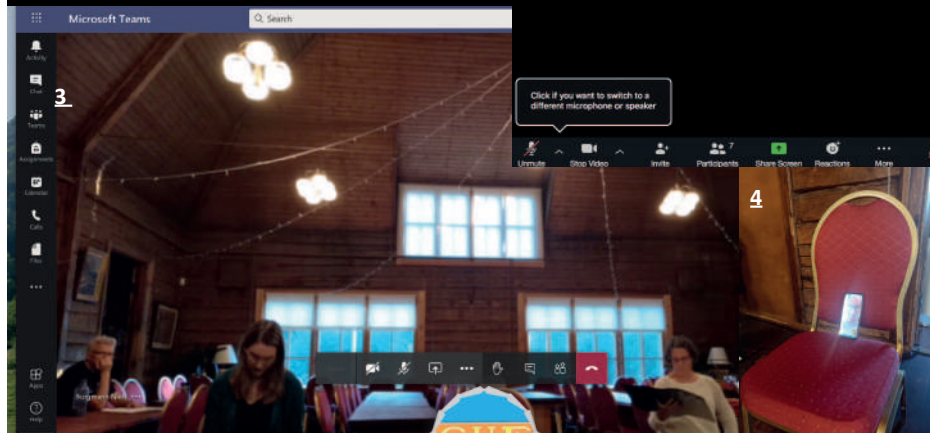
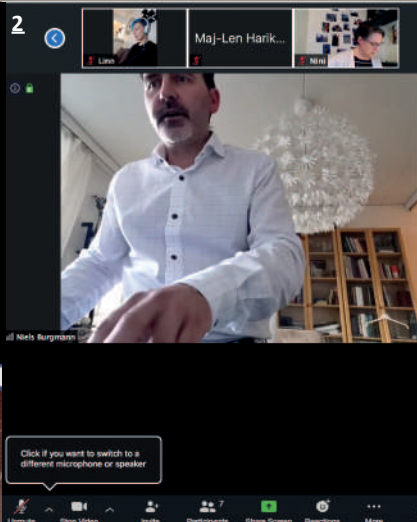
Tåg afgå till Aggelby, hvarifrån det endast är 10 minuters väg till festplatsen, 2,13, 3,20, 3,45, 4,20, 5,15, 6,27.

Hufvudstadsbladet 19.6.1910

DISTANSÖVNINGARNA I GUFFEN

- 1 | Helsinki Pipes and Drums:
blåsarnas virtuella övning
- 2 | GUF-körens virtuella övning:
altstämman övar med dirigenten
- 3 | GUF-körens övning:
den virtuella koristens perspektiv
- 4 | GUF-körens övning med en virtuell
deltagare

Aktuell information hittar du på föreningens webbsida
www.guffen.fi